

AVAIN

UUTISET • 4 . 2 0 1 9

Pääkirjoitus	
Turvallisuusalan elinkeinolupa	2
Puheenjohtajan palsta	
Työmarkkinahaasteet	3
Lukitusalan ammattilaisten osaamisen varmistaminen	5
Työturvallisuusriskien hallinta	7
Muutosvastaraudat	9
Paloturvallinen koti	10
Finanssialan perinteinen rikostorjuntaseminaari	12
Lukitukset ja turvallisuus tämän päivän tasolle	13
Lakipalsta	15
Turvasuojauspuolen elinkeinoluvan ensimmäinen vuosi	16

Turvallisuusalan elinkeinolupa astui voimaan – onko mikään muuttunut?

Taas on se aika vuodesta, jolloin katso- taan taustapeilistä kuluneen vuoden antia ja vilkaistaan ehkä myös hetki kristallipallosta tulevaa.

Johtuukohan tämä kertyneistä vuosirenkaista, että joka vuosi tuntuu siltä, että aika kuluu entistä nopeammin ja joulukuu ja uusi vuosi tulevat vastaan entistä aikaisemmin? Lapsuuden kesät olivat pitkiä kuin nälkävuodet ja loppukeuhasta oikein odotti, että milloin pääsee takaisin kouluun ja silloinen kahden viikon joululomaakin oli todella pitkä. Toisin on nykyään. Elämme hektisessä maailmassa, jossa kaiken pitää tapahtua mieluummin eilen kuin tänään ja meidän pitää olla koko ajan tietoisia ajantasaisesti, mitä ympärillä tapahtuu. Digitalisaatio ja tiedonvälityksen luonteen muuttuminen ovat omalta osaltaan aiheuttaneet tätä muutosta ja saaneet meidät tähän oravanpyörään. Ennen kuin pääsemme ansaittuun joulun viettoon, tarkastellaan vähän kulunutta vuotta ja turvallisuusalan elinkeinolupaa.

Turvallisuusalan elinkeinolupa astui voimaan 1.1.2019 kahden vuoden siirtymäajan jälkeen ja kuten aiemminkin olen maininnut, kaikki jäsenyrityksemme hakivat elinkeinolupaa määräajan puitteissa. Keväällä harmia aiheutti hakemusaikojen venyminen, koska Poliisihallitukseen oli tullut valtava hakemus-

suma aivan kalkkiviivoilla ja hakemusten käsittelyssä ja lisätietojen pyytämisessä kesti useita kuukausia.

Poliisihallituksen alaisella turvallisuusalan valvontayksiköllä onkin ollut valtaisa tehtävä uusien elinkeinolupahakemusten kanssa, vielä vuoden 2016 loppuun asti turvallisuusalan elinkeinolupa koski ainoastaan vartioimisliiketoimintaa ja vuoden 2016 lopussa elinkeinolupia oli 230 kappaletta. Poliisihallituksen arvio elinkeinolupien määrästä tämän vuoden lopussa on noin 850 kappaletta, kun turvasuojausalan yritykset ja järjestyksenvalvontayritykset ovat lain mukaisesti elinkeinoluvat hakenneet. Sivulla 16 on turvallisuusalan valvontayksikön katsaus elinkeinolupa-asioihin tilastoineen.

Onko turvallisuusalan luvanvaraisuus sitten muuttanut alallamme mitään tänä vuonna? Varsinaiset vaikutukset näkyvät varmasti vasta tulevina vuosina, mutta jo nyt on ollut laillinen mahdollisuus ilmoittaa poliisiviranomaisille ilman elinkeinolupaa toimivista yrityksistä. Näitä ilmoituksia on toimestamme tehty lähes parikymmentä, mutta ymmärrettävistä syistä nämä lupa-asiat eivät ole paikallisen, ylikuoritetun poliisilaitoksen prioriteettilistan kärjessä. Toisaalta poliisi ei meille ilmoita, mihin toimiin ja mitä se on asian eteen mahdollisesti

tehnyt, sillä kun ei ole tehty rikosilmoitusta, eikä näin ollen asianosaista, ei ilmoitusvelvollisuutta ole. Sen tiedän, että jotkut yritykset ovat joutuneet poistamaan nettisivuiltaan vääriä tietoja ja useampaan luvattomaan yritykseen on poliisin toimesta oltu yhteydessä. Tiedotus ja asiakkaiden tietoisuus luvanvaraisuudesta ovat avainasemassa, jotta nämä luvattomasti toimivat yritykset saadaan kitkettyä pois markkinoilta. Tässä tehtävässä apuun tulee viime kuussa valmistunut ensi vuoden viestintästrategiamme, jonka avulla saamme tietoutta levitettyä niin yrityksiin kuin kuluttaja-asiakkaillekin.

Elinkeinolupaan kuuluu myös olennaisena osana paikallisten poliisien tekemät määräaikaistarkastukset. Ensimmäiset meidän liikkeiden tarkastukset tapahtuvat vielä ennen joulukuu ja niitä tulee olemaan muutaman vuoden välein jokaisessa liikkeessä.

Vuonna 2020 on Turvaurakoitsijat ry viettää 50-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuoden tärkein tapahtuma on Euroopan Lukkoseppäliitto ELF:n konventio Clarion Hotel Helsingissä 14.–16.5.2020. Tapahtumassa on esillä yrityksiä, joita ei Suomessa ole vielä koskaan ennen nähty. Lähes kaikki näyttelypaikat on myyty ja tapahtumasta tuleekin mittavin koko historiamme aikana. Seuraava AvainUutiset onkin sitten ELF 2020 -teemalehti.

Nyt on kuitenkin aika hengähtää hetki perheen ja läheisten kanssa ja ladata edes hieman akkuja ensi vuoden koitoksia varten. Toivotan teille kaikille oikein hyvää joulukuu ja onnellista uutta vuotta 2020 ja lämmin kiitos tästä vuodesta!

Ona Gardemeister, toimitusjohtaja

Työmarkkinahaasteet vaikuttavat myös turvaurakointiin

Peter Östman
Puheenjohtaja
Kansanedustaja

Tapasin pari viikkoa sitten Teknologiateollisuuden edustajia. Teknologiateollisuus on Suomen suurin elinkeino ja vastaa yli 50 % koko viennistä. Elinkeino tuo Suomeen 18 mrd. €:n verotulot vuosittain ja sen työllisyysvaikutus on suoraan lähes 320 000, taas välilliset vaikutukset mukaan lukien 675 000 ihmistä.

Kaksi kolmasosaa alan teollisuusyrityksistä on syksyllä raportoinut, että ne ovat saaneet loppukesän ja alkusyksyn aikana vähemmän tilauksia kuin edellisellä kvartaalilla. Onko syytä huoleen? Aivan varmasti on.

Varsinkin kun otetaan huomioon, että työmarkkinajärjestelmämme ei ole viime aikoina toiminut optimaalisella tavalla. Kolmikannan osapuolilla ei ole ollut riittävää ratkaisuhakuisuutta vaikeiden kysymysten käsittelyssä. Osaltaan tämä on johtunut siitä, että liittotason rooli on korostunut työmarkkinajärjestöjen toiminnassa, eikä toimialakohtaisilla liitoilla ole ollut yhdensuuntaisia näkemyksiä järjestelmän kehittämisestä.

Elinvoimaisen Suomen edellytyksinä ovat työhön ja yrittäjyyteen kannustaminen. Olen monien valtiontalouden asiantuntijoiden tapaamien valtiontalouden asiantuntijoiden tapaamien ollut huolissani siitä, että pääministeri Marinin hallituksen ohjelman talouspohja on rakennettu oletukselle talouskasvun säilymisestä ja

työllisyyden lisääntymisestä, vaikka asiantuntija-arviot osoittivat jo viime kesänä muuta. Hallituksen talouslaskelmat on nyt tehty sen varaan, että työllisyysaste saadaan nostettua 75%:iin. Toimet ovat kuitenkin ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa.

Työttömyyden taso on jäänyt Suomessa melko korkealle tasolle esimerkiksi Pohjoismaihin ja eräisiin Keski-Euroopan maihin verrattuna. Työttömyys Suomessa on siis suurelta osin rakenteellista. Keskeisiä korkeaan rakennetyöttömyyteen johtaneita ongelmia ovat olleet muun muassa työvoiman heikko ammatillinen ja alueellinen kohtaanto, heikko työnteon kannustavuus tietyissä elämäntilanteissa ja palkanmuodostuksen vähäinen joustavuus. Työvoiman kohtaantoa vaikeuttavat pitkät maantieteelliset etäisyydet ja kielimuuri ulkomaisen työvoiman osalta. Työllisyysasteen nousua rajoittavat nykyisellään työvoiman saatavuus ja ongelmat työvoiman kohtaannossa.

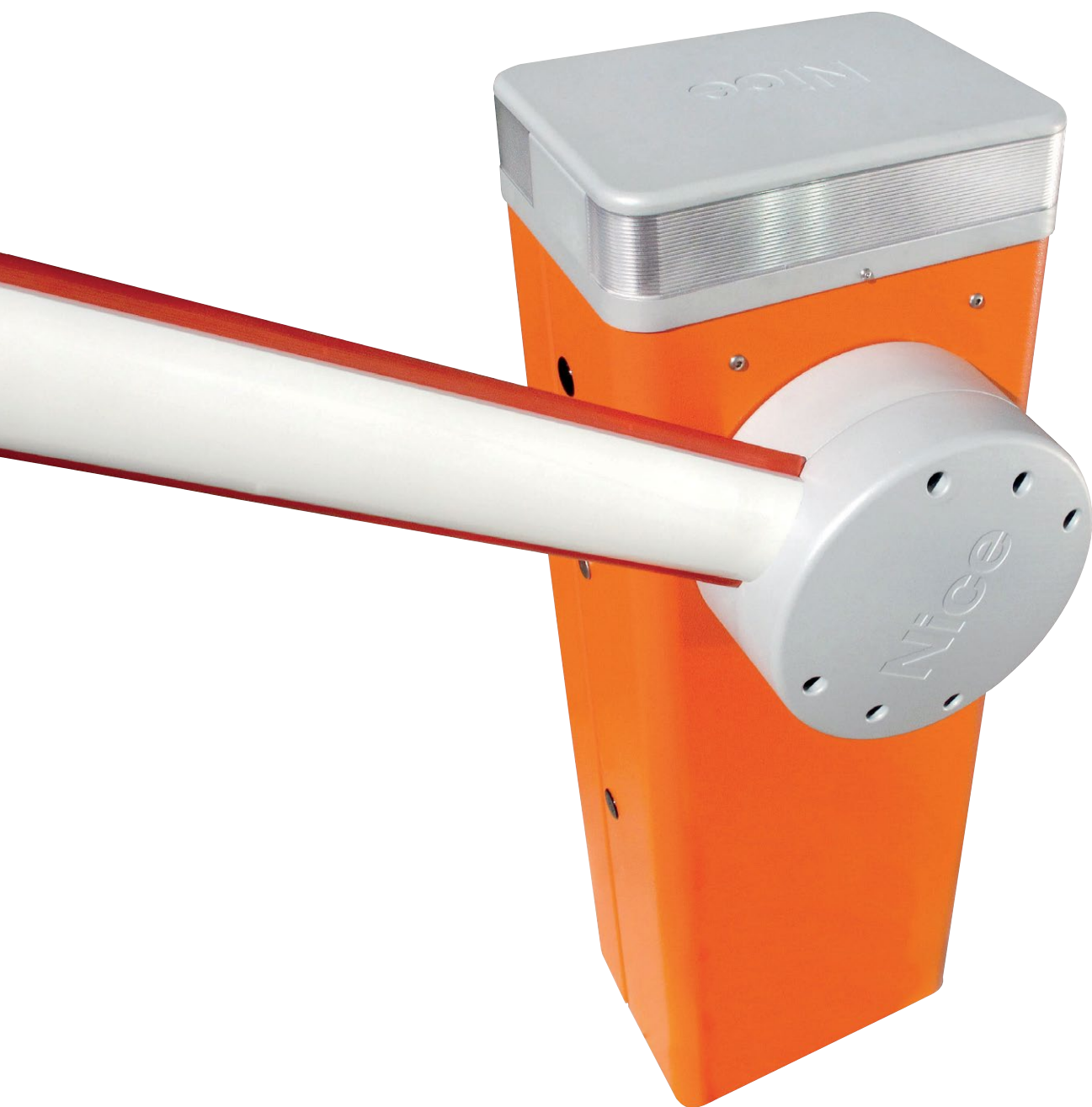
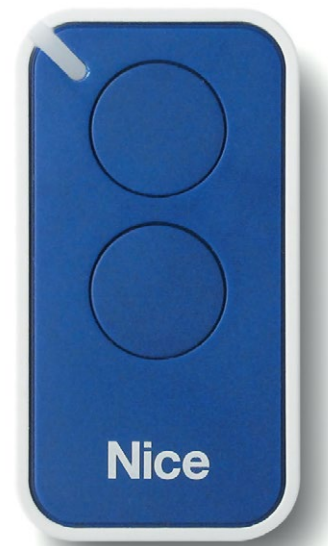
Rakennusalalla on vielä toistaiseksi ollut positiivinen vire. Tämä on näkynyt töitten lisääntymisenä jäsenliikkeissä, ja merkittävä työvoimapula jatkuu tästä syystä vieläkin. Turvaurakoitsijoiden hallitus on valinnut ensi vuodelle muutamia asiakokonaisuuksia, joiden osalta asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Aloitimme vuosi sitten Turvaurakoitsijat ry:n ja koko alan imagonkohotusprojektin. Nyt olemme päässeet toteutusvaiheeseen. Turvaurakoitsijoiden ilmettä ja mielikuvaa on saatettu nykyaikaisemmalle tasolle. Uudelleenbrändäyksen avulla on tarkoitus saada osaavaa työvoimaa kiinnostumaan alasta. Ammattitaitoisen työvoiman saaminen yrityksiin on yhä vaikeaa ja tilanteen parantamisen eteen ponnistellaan myös vuonna 2020. Yllä mainittu brändinkohotusprojekti tukee näitä toimia. Monissa yrityksissä on lähivuosien aikana edessä myös työntekijöiden eläköityminen. Otamme rekrytointikoulutuksen mahdollistamisen uudelleen työn alle, tähän tarvitaan myös viranomaisyhteistyötä, jotta rekrytointikoulutukseen osallistuvat henkilöt voisivat saada turvasuojaajakortin ja näin työskennellä hyväksymistä edellyttävien turvasuojaustehtävien parissa.

Turvaurakoitsijat ry täyttää ensi vuonna 50 vuotta. Matkan varrella on ollut sekä nousu-, että laskukausia. Suurin osa jäsenliikkeistämme on selviytynyt haasteista ja rakennemuutoksista. Uskon edelleen vahvasti tähän toimialaan ja sen kehityspotentiaaliin. Luottavaisin mielin katsomme kohti tulevaisuutta.

Rauhallista ja joulua ja menestyksellistä uutta vuotta!

Paina kaukosäätimestä ja anna Nicen hoitaa loput

- porttikoneistot
- puomikoneistot
- kauko-ohjaimet

Lukitusalan ammattilaisten osaamisen varmistaminen on yhteistyötä

Turvaurakoitsijat ry ja AEL ovat tehneet koulutusyhteistyötä jo pitkään. Yhteistyö perustuu molempin puoleiseen luottamukseen.

– Saamme Turvaurakoitsijoilta ajantasaista tietoa alan kehityksestä, trendeistä ja tarpeista, sanoo AEL:n kouluttaja Jussi Venäläinen. Venäläinen on jo vuosia toiminut aktiivisesti alan koulutuksen kehittämiseksi.

– Vastineeksi tarjoamme asiantuntemusta alalla toimivien yritysten ja niissä työskentelevien henkilöiden osaamisen kehittämiseksi, täydentää Venäläisen esimies, AEL:n koulutuspäällikkö Jaana Gabrielsson.

TURVAURAKOITSIJOIDEN KOULUTUSTOIMIKUNTA ALAN YRITYSTEN OSAAMISEN TUKENA

Turvaurakoitsijat ry:llä on koulutustoimikunta, joka tehtävänä on kartoittaa keskitetysti, millaista koulutusta jäsenistö tarvitsisi ja mistä

Kouluttaja Liisa Puskala luokassa opettamassa Lähiesiemiestyön ammattitutkintolaisia.

Lähiesiemiestyötä opiskelemissa AEL:ssä.

sitä löytyisi. Toimikunta on jo aiemmin suositellut jäsenistölleen AEL:n tarjoamia lukitusalan tekniseen asennustyöhön ja asiakaspalveluun liittyviä ammattitutkintoja. Nämä tutkinnot kulkevat nykyisin nimellä Sähkö- ja automaatioalan ammattitutkinto, lukitus- ja turvalaiteasentaja sekä Sähkö- ja automaatioalan erikoisammattitutkinto, lukkoseppämestari. Lisäksi jäsenistölle on tarjottu Turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkintoa.

Tällä hetkellä jäsenyrityksissä isoin tarve on myymälähenkilökunnan päivittäisjohtamisen kehittämisellä. Osaamisvajetta pohtiessaan koulutustoimikunta perehtyi Lähiesiemiestyön ammattitutkintoon. Tutkinnon sisältö todettiin hyväksi ja nyt jäsenyritysten työntekijöitä ohjataan suorittamaan Lähiesiemiestyön ammattitutkintoa AEL:ään.

Katso videolta mitä tutkinnon suorittamisesta ajattelee Laatulukolla Hyvinkäällä myymälänhoitajana työskentelevä Saara Packalén.

LÄHIESIMIESTYÖN AMMATTITUTKINTO SOPII PÄIVITTÄISJOHTAMISEN TUEKSI

Lähiesiämiestyön ammattitutkinto on tarkoitettu esimerkiksi työryhmän, tiimin, osaston, palveluyksikön tai vastaavan lähiesimiehenä tai työryhmän vetäjänä toimivalle. Se soveltuu hyvin myös työhön osallistuvalla työnjohdolle kaikilla toimialoilla.

AEL:ssä tutkinnon on voinut suorittaa vuodesta 2016. Tutkinnon on suorittanut vuosina 2016–2019 yhteensä 119 henkilöä. Joulukuussa 2019 tutkintoa on suorittamassa 201 henkilöä, eli opiskelijamäärä on kasvanut paljon.

Turvaurakoitsijoiden kautta Lähiesiämiestyön ammattitutkintoon hakeutui niin paljon opiskelijoita, että heille suunniteltiin alakohtainen koulutusohjelma. Henkilökohtaistamisvaiheessa AEL:n kouluttajat Liisa Puskala ja Jarkko Aho huomasivat, että todella moni hakeutunut tarvitsi osaamista projektityöstä ja projektien vetämisestä. Tästä syystä projektityön opiskelua painotettiin.

AEL ON MUKANA TURVALLISUUSALAN SIDOSRYHMÄTYÖSSÄ

AEL on aktiivisesti mukana lukitus- ja turvallisuusalan toiminnassa kouluttajan roolissa.

- Osallistumme muun muassa alan tapahtu-

miin, jotta pysymme kehityksessä ajan tasalla, kertoo koulutuspäällikkö Jaana Gabrielsson.

- Eräänä viimeisimpänä alaan liittyvänä kohokohtana jaoimme marraskuussa pidetyssä Finnish Security Awardsissa Turvallisuusalan elämäntyöpalkinnon, hän jatkaa.

AEL JA AMIEDU YHDISTYVÄT TAITOTALOKSI

Vuoden 2020 alusta nimi AEL jää historiaan ja yhteistyö Turvaurakoitsijat ry:n kanssa jatkuu Taitotalon nimissä. Nimenmuutos johtuu siitä, että AEL ja Amiedu yhdistävät voimansa ja tuloksena on Suomen johtava ammatillisen aikuis-koulutuksen toimija.

Lisätietoja www.ael.fi

AEL:n koulutuspäällikkö Jaana Gabrielsson (vasemmalla), kouluttaja Jussi Venäläinen ja kehitysasiantuntija Heidi Leskinen osallistuivat Finnish Security Awardsiin marraskuussa 2019

Työturvallisuusriskien hallinta yhä tärkeämpää yrityksille

Hyvin toimivan työturvallisuus-kulttuurin avaintekijöitä ovat luottamus, motivaatio, sitoutuminen ja vastuunotto.

Työturvallisuusriskien hallinta lähtee vaaratekijöiden tunnistamisesta ja jokaisen työntekijän on tunnettava työhönsä liittyvät vaarat ja tunnistettava vaaratilanteet. Tästä syystä myös työtehtäväkohtaiset riskit tulee kartoittaa esimerkiksi yhdessä työterveyshuollon kanssa.

Perehdytys ja työhönopastus ovat avainasemassa uuden työntekijän aloittaessa työt, silloin käydään läpi turvallisuusriskit ja varmistetaan, että ne ovat hyvin hallinnassa. Myös vanhojen työntekijöiden perehdyttäminen turvallisuusriskeihin on tarpeen, kun tilanteet tai esim käytettävät kemikaalit vaihtuvat. Esimies on aina vastuussa siitä, että ohjeita noudatetaan ja tilanteisiin ja osaamiseen puututaan tarvittaessa aktiivisesti. Toimintatapojen ja ohjeiden tulisi olla niin selkeät, että esimiesten on helppo toimia niiden varassa. Tavoitteena on kulttuuri, jossa joka tasolla vallitsee se asenne, että turvallisuus tulee aina ensin, tämän pitäisi ulottua niin asiakkaisiin kuin alihankkijoihinkin.

Haastavia tilanteita tänä päivänä tulee töiden turvallisesta yhteensovittamisesta esimerkiksi yhteisillä työmailla, joissa työskentelee samanaikaisesti usean eri yrityksen työntekijöitä. Työturvallisuuskortit ja perehdytys yhteisiin peli-

sääntöihin nousevat erittäin merkittävään asemaan näissä tapauksissa.

Turvaurakointiyrityksissä työturvallisuuteen ja työturvallisuusriskeihin paneudutaan myös

syvemmin ensi vuonna käyttöön otettavan ISO 45001 -standardin muodossa. Jo nyt yritykset ovat hyvin pitkälle sopeuttaneet toimintansa vastaamaan standardin vaatimuksia. Tähän asti on noudatettu standardin edeltäjää, OHSAS 18001, joka sekin on jo edesauttanut turvallisemman työympäristön kulttuuria.

Työelämän jatkuva, nopea muutos edellyttää työturvallisuudelta kokonaisvaltaista kulttuuria. Riskien nopea arviointikyky on tärkeää ja onnistuukin vain, jos turvallisuus-kulttuuri on kiinteä osa organisaation johtamista ja koko henkilökunnan toimintaa. Osallistaminen on erittäin tärkeää, kun tavoitellaan sitoutumista yhteistoimintaan riskien hallitsemiseksi. Kun työntekijät otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun, sitoutuminen päätöksiin on helpompaa ja vastuuta otetaan paremmin. Tämä onnistuu, kun järjestetään mahdollisuuksia yhdessä tekemiseen, positiivisella otteella päästään helpommin tuloksiin kuin negatiivisia asioita puimalla. Kun toimintakulttuuri ja ilmapiiri ovat kunnossa, ne vaikuttavat myönteisesti arjen työntekoon ja yrityksen tulokseen, eivätkä ole pelkästään työturvallisuuslain tai standardin kirjaimen noudattamista.

AXHUB INNOVATIIVINEN LANGATON HÄLYTYSJÄRJESTELMÄ

TÄYDELLINEN HÄLYTYSJÄRJESTELMÄ YHDESSÄ PAKETISSA

Siihen yhdistyvät perinteiset hälytysjärjestelmän ilmaisimet, kuten liike- ja magneettikytkimet sekä savu-, häkä, kaasu- että vuotoilmaisimet. Helppokäyttöisyys korostuu jo asennusvaiheessa, sillä ilmaisimien lisääminen onnistuu kirjaimellisesti nappia painamalla.

Laitteistoa voidaan konfiguroida ja käyttää Hik-Connect sovelluksella (Android, Iphone) tai iVMS PC ohjelmistojen avulla.

Järjestelmän rinnalle voidaan asentaa valvontakameroita, joista on mahdollista välittää kuva käyttäjälle välittömästi hälytyksen tapahtuessa (Ivaas-toiminne).

Pilvipalvelu, joka mahdollistaa nämä push-viestit on ilmainen ja vaatii vain rekisteröinnin joko sovelluksessa tai Hik-Connect internet sivustolla.

Kaikille kiinteistöjen tai turvallisuuden kanssa työskenteleville on nykyään jo itsestään selvää, että palo-ovilla on luokitus ja niissä käytetään niihin tarkoitettuja, tarkasti testattuja tuotteita.

Iso-Britanniassa Hardware Federation (DHF) ja Guild of Architectural Ironmongers (GAI) ovat yhdessä laatineet kokoelman suosituksia palo-ovissa käytettäville sulkijoille, lukoilta ja heloille. Siis suosituksia. Tämä siitä huolimatta, että paloturvallisuusmääräykset päivitettiin vuonna 2018, vuoden 2017 Grenfell towerin palon jälkeen.

Jokaiselle liiton jäsenyrityksen edustajalle on itsestään selvää, että alalla työskentelevillä tulee olla nuhteeton tausta ja turvasuojaaja-kortti.

Iso-Britanniassa on omaan liittoomme rinnastettava **Master Locksmiths Association (MLA)**, joka lukkoliikkeen toiveesta suorittaa yritykselle auditoinnin, kouluttaa ja testaa lukko-seppiä ja jolla on erikoislupa myös suppeiden turvallisuusselvitysten suorittamiseen alalle pyrkiville. UK:n noin 6500:sta lukkoliikkeestä ainoastaan 350 on MLA hyväksyttyjä. Mitään muuta valvontaa ei ole.

Muutosvastaraudat

Ymmärrän, että esimerkeilläni sitoudun kirjallisesti kuuntelemaan noin kaksikymmentä ja plus brexit vitsiä seuraavassa liiton vuosikokouksessa, mutta tarkoitukseni on painottaa, ettei Iso-Britannia ole poikkeus, Suomi on.

Kun tieto turvallisuusalan elinkeinoluvasta aikanaan kantautui turvallisuuskansan korviin, oli vastaanotto ristiriitaista. Suurin osa alalla työskentelevistä otti sen pääpiirteittäin lämpimästi vastaan, mutta velvoitteiden valjetessa alkoi nurinakin voimistua jäsenistön keskuudessa.

Miksi meidän pitää kouluttautua? Mehän olemme jo alalla ja meillähän on jo laatujärjestelmät, turvasuojaajakortit ja Abloy-valtuutuksetkin!

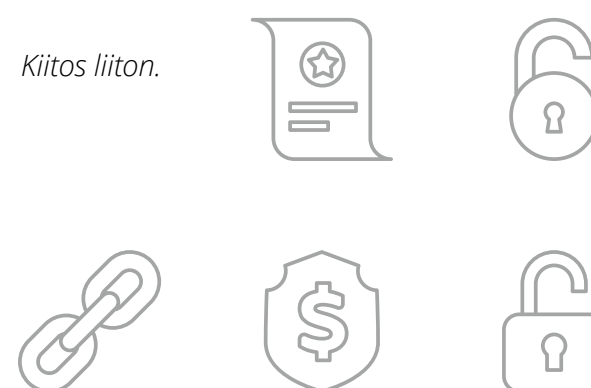
Niinhän meillä olikin kaikki kunnossa, koska meillä on jokaista jäsenyritystä auttavan liiton lisäksi myös toimittaja, joka on jo vuosikymmeniä vaatinut meiltä kouluttautumista, sekä konkreettisia asioita ja tekoja, joiden avulla liiton silloiset jäsenyritykset olivat aika lailla turvallisuusvalvojaa vaille valmiita lunastamaan elinkeinolupansa.

Uskallan väittää, että kaikilla alalla toimivilla yrityksillä ei todellakaan ollut ihan yhtä helppoa.

Väitän myös, että jo viiden vuoden päästä on itsestään selvää myös se, että jokaisella jäsenyrityksellä on oltava jokaisessa toimipisteessään töissä tehtävänsä koulutettu turvallisuusvalvoja ja vuosittain raportit täytettynä suoritetuista luvanvaraisista tehtävistä.

Ja jokaiselle kuluttajalle on toivottavasti viiden vuoden päästä itsestään selvää, että turvallisuuspalvelut hankitaan yrityksestä, jolla on luvat kunnossa, eikä pihaan pakettiautolla kurvanneelta random-Hessulta asennushalareissa.

Kiitos liiton.

Katri Koskela

Turvaurakoitsijat ry:n 2. varapuheenjohtaja ja Itä-Helsingin Lukko Oy:n toimitusjohtaja

Katri Koskela on ensimmäinen nainen Suomessa, joka on suorittanut lukkoseppämestarin erikoisammattitutkinnon. Katrin haastattelu seuraavassa AVAIN-lehdessä.

Paloturvallinen koti kaikille

Ihmiset ajattelevat helposti, että mitä tahansa tapahtuu, kyllä pelastuslaitos auttaa. Tulipalot kehittyvät kuitenkin nopeasti ja pelastettavat ovat harvoin hengissä, kun palokunta pääsee paikalle. Tästä syystä olisi hyvä miettiä riskejä etukäteen.

Liesi on tyypillisin tulipalon syttymispaikka ja sitä tulisikin valvoa käytettäessä ja pitää se muina aikoina tyhjänä. Riskilistan kärkipäässä ovat myös sähkölaitteet, avotuli ja hormit, kerrotaan Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK:stä.

Liesi voi unohtua päälle tai lemmikit tai lapset voivat väännellä nuppeja, myös seniori voi vahingossa töytäistä nuppia rollaattorin kahvalla. Liesivahti olisi hyvä olla olemassa,

sillä se oppii, miten asukas käyttää liettä ja katkaisee sähkön, jos käyttö ei ole normaalia. Kaikkia liesiturvalaitteita velvoittaa yhteinen standardi, joten jos läheisen toiminta keittiössä huolestaa, liesivahti on helppo ja turvallinen ratkaisu.

Palovaroittimen tarkistaminen on todella tärkeää, sillä SPEK:in tutkimuksissa on selvinnyt, että puolet suomalaisista kodeista on ilman toimivaa palovaroitinta. Tyypillisesti on niin, että jos piippaus alkaa kokatessa, palovaroitin isketään harjalla alas eikä sitä enää asenneta takaisin. Monesti ne ovat myös niin korkealla, että paristojen turvalliseen vaihtamiseen tarvitaan A-tikkaat. SPEK onkin ehdottanut, että taloyhtiöt ottaisivat vastuulleen palovaroittimien vuosittaiset testaamiset ja paristojen vaihdot. Lisäksi asuntojen palovaroittimet voitaisiin ketjuttaa, jolloin kaikki alkavat soida, kun yksi havaitsee savua.

Riskien tunnistaminen on avainasemassa paloturvallisuuden ylläpitämisessä. Taloyhtiön pelastussuunnitelma on hyvä käydä läpi asukkaiden kanssa kerran vuodessa, silloin tulee puhuttua myös turvallisuusriskeistä, kuten tulipaloista, liukastumisesta ja murroista. Tietävätkö kaikki asukkaat varmasti, kuinka toimia, jos porraskäytävässä on savua?

Tai miten on suojautumisen laita, jos lähistöllä on vaarallisten aineiden onnettomuus? Omaan asuinympäristön turvallisuutta voi lisätä liikkeeseen reagoivilla valoilla ja kamera-valvonnalla. Tavallisen ovisilmän rinnalla voi helposti käyttää digitaalista ovisilmää, jossa on kamera, jolla näkee erilliseltä näytöltä suurennettuna, mitä oven takana tapahtuu.

Turvallinen koti on jokaisen perusoikeus, jota tulisi ylläpitää ja vaalia. Voisimme esimerkiksi parantaa läheistemme kotien turvallisuutta tarkastamalla heidän palovaroittimensa seuraavalla vierailulla.

Jotta lähestyvä joulukuu olisi paloturvallinen ja tulipaloilta välttyttäisiin, meidän kaikkien tulisi muistaa seuraavat asiat.

Kynttilöitä, tuikkuja ja lyhtyjä poltetaan vain lämpöä johtamattomalla ja palamattomalla alustalla. Niiden lähistöllä ei saa olla mitään helposti syttyvää, kuten verhoja tai koristeita. Kynttilöitä ei tule myöskään polttaa television päällä tai parvekkeella muovikalusteiden päällä. Tuikkukynttilät pitää sijoittaa noin viiden senttimetrin päähän toisistaan. Liian lähikäin olevat kynttilät lämmittävät toisiaan liikaa, jolloin sula kynttiläaines saattaa syttyä koko pinta-alaltaan ns. allaspaloksi, roiskua ympäriinsä ja sytyttää ympärillä olevia tavaroita.

Monissa kodeissa joulun ajan kynttilöiden polttaminen alkaa ensimmäisestä adventista jatkuen läpi itsenäisyyspäivän ja ohi uuden vuoden. Kynttilää ei saa jättää palamaan yksin. Viimeinen huoneesta poistuja sammuttaa kynttilät.

KYNTTILÄ JA ULKOROIHU OVAT AVOTULIA

Lue tuikkujen, kynttilöiden ja roihujen käyttöohjeet sekä noudata niitä. Valmistaja, maahantuoja ja myyjä vastaavat siitä, että heidän myymänsä kynttilätuotteet ovat turvallisia oikein käytettyinä. Jos myyntipakkauksen ohjeet ovat puutteellisia, kannattaa ostopäätöksen tekemistä vielä harkita.

Turvallisin kynttilänjalka on tukeva ja valmistettu metallista, posliinista, kivistä tms. Ennen kuin sytyttää kynttilän, muoviset tai paperiset mansetit ja muut koristeet on syytä poistaa. Kynttilälyhdyn tulee olla riittävän suuri. Pienessä lyhdyssä steariini voi leimahtaa ja lasi rikkoutua.

Ulkoroihua poltetaan vain ulkona, ei parvekkeella tai kuistilla. Ulkotulet sijoitetaan vähintään kolmen metrin päähän kulkuteistä ja rakennuksista, jätäkänkynttilät vieläkin etäämmälle, jopa kymmenen metrin etäisyydelle.

Paloturvallista joulua kaikille!

*Toivotamme kaikille lukijoille rauhallista
joulua ja menestyksestä vuotta 2020!*

ABLOY

HEDENGREN
Security

Safetyset
Turvallisempi ote elämään

AEL

ASSA ABLOY
Hospitality

SoftOne

dormakaba

HIKVISION

HÄFELE

VANDERBILT

iLOQ

Finanssialan perinteinen rikostorjuntaseminaari 31.10.2019

Finanssiala järjesti syksyisen rikostorjuntaseminaarin Helsingissä, jossa kuultiin paljon mielenkiintoisia ja hiuksia nostattavia esityksiä niin viranomaisista kuin vakuutusyhtiön edustajienkin toimesta. Ajankohtainen, myös erittäin monia suomalaisia koskettava ilmiö on sijoitushuijaukset ja ne ovatkin lisääntyneet merkittävästi. Sijoitushuijausten tyypilliset rikosnimikkeet ovat petos tai törkeä petos, tämä kertoo jo omaa kieltään ilmiön vakavuudesta. Nämä huijaukset tapahtuvat tietoverkossa ja tarkoituksena on hankkia oikeudetonta hyötyä erehdyttämällä tekemään tai olla tekemättä erinäisiä asioita, jotka aiheuttavat taloudellista vahinkoa uhrilleen. Toiminta on luonnollisesti erittäin laajalle kansainvälisesti levinnyttä ja suomalaisille soitellaan ympäri maailmaa. Näistä huijauksista on tehty rikosilmoituksia vuodesta 2017 alkaen jo yli 100 kappaletta, mutta se on vain jäävuoren huippu, sillä usein uhri ei edes tajua, että häntä on huijattu satikka, että haluaisi kertoa asiasta sitten eteenpäin.

Kyseessä on siis kasvava trendi, tyypillisimmillään uhreja on pyydetty sijoittamaan merkittäviäkin summia tai sitten kyseessä on ole-

mattoman hyödykkeen myynti tai virtuaalivaluutta sijoittaminen, joista viimeisimmästä on hyvä esimerkki tapahtuman jälkeen ilmi tullut Onecoin-huijaus.

Todellista rikoshyödyn määrää ei kukaan tiedä, sillä ilmoitushaluttomuus on suurta, mutta rikosilmoituksia on tehty 4–5 m€ summista. Silmiinpistävää tässä ilmiössä on ehkä se, että kuten Onecoininkin tapauksessa todettiin, yksittäiset ihmiset ovat sijoittaneet suuria summia ja he ovat henkilöitä, jotka eivät ole helposti höynäytettävissä. Rikolliset ovat kutoneet verkkonsa niin taitavasti, että uhri ei tajua olevansa huijauksen kohteena, vaan saatuaan voittoja sijoittamastaan summasta, hän sijoittaa lisätuottojen toivossa aina lisää. Ensimmäisellä kerralla voittoja kotiutetaankin uskottavuusmielessä ja pahaa-aavistamaton uhri saattaa sijoittaa monikertaisesti seuraavia voittoja odottaessaan, mutta niitä ei sitten tulekaan ja aikaisemmin tiivis yhteydenpito loppuu seinään.

Tyypillistä näissä tapauksissa on se, että uhria kontaktoidaan ahkerasti, soitot tulevat usein esim. Isosta-Britanniasta ja niissä ote-

taan tarkasti varallisuudesta ja sijoitustavoista selvää. Sen jälkeen puhelussa on kerrottu tuottavasta sijoitusmahdollisuudesta ulkomaiseen yhtiöön huimalla tuotto-odotuksella.

Sijoitettava pääoma on pyydetty maksamaan ulkomaiselle pankkitilille tai virtuaalivaluutan vaihtopalveluun. Useissa tapauksissa uhria on lähestytty muutaman päivän sisällä uudelleen ja pyydetty lisäsijoituksia tai lisämaksua.

Poliisin tietoon on myös tullut tapauksia, joissa uhria on pyydetty asentamaan etäkäyttösovellus tietokoneeseen, jolloin huijauksesta epäillyillä on ollut täysi pääsy uhrin tietokoneelle. Etäkäyttösovelluksen avulla rikollisten on ollut mahdollista hallita uhrin tietokonetta ja seurata uhrin maksuliikennettä. Tämä on mahdollistanut maksujen tekemisen uhrin puolesta.

Huijauksen tunnistamisen vaikeus

Sijoitushuijausten tunnistaminen voi olla hankalaa, sillä ne ovat erittäin hyvin tuotteistettuja ja tekotapa on erittäin kehittynyt. Aiemmin kieliasu paljasti huijaukset heti, mutta nyt siihenkin on panostettu, toki virheitä vielä tulee ja silloin on hyvä laittaa hälytyskellot soimaan. Tunnistamista vaikeuttaa myös se, että palveluja tarjoavan yrityksen nettisivut voivat olla laadukkaan näköiset, chatit myös hyviä ja käännösrobotit ovat kehittyneitä. Täysin toivotonta tunnistaminen ei tietenkään ole, jos sijoituskohde on virtuaalivaluutta (Bitcoinia lukuun ottamatta) ja tuotto-odotukset ovat ylisuuria ja myyjällä on kova kiire asian hoitamiseksi, eikä harkintaa juuri anneta, kyseessä on mitä suurimmalla todennäköisyydellä sijoitushuijaus. Ensimmäisen voittojen kotiuttamisen jälkeen haluttomuus lisämaksuihin katoaa kokonaan, lisäksi yhteydenpito lakkaa täysin. Ilmiön torjunta on haastavaa, sillä vastassa on kansainvälisiä rikollisorganisaatioita ja toiminta on tehdasmaista. Ennaltaehkäisy onkin kaikin keinoin paras tapa ilmiön torjuntaan, meidän kaikkien olisi hyvä muistuttaa ja varoittaa läheisiämme tästä ilmiöstä.

Lukitukset ja turvallisuus tämän päivän tasolle

Pohjanmaalla, jossa yritykseni sijaitsee, on viime viikkoina ollut liikkeellä rikollisia, jotka ovat murtautuneet omakotitaloihin yöllä asukkaiden nukkuessa, niin hiljaa, ettei talonväki ole herännyt. Taloista on viety ainakin rahat, pankkikortit ja korut. Joissakin tapauksissa vanhat lukot on avattu jälkiä jättämättä ja paikalla on liikuttu niin taitavasti, että juuri mitään jälkiä ei ole jäänyt. Lähes kaikki murrot on tehty vanhempien ihmisten omakotitaloihin. Olisiko nämä voitu välttää, jos lukitus ja turvallisuus olisivat olleet tätä päivää? Varmasti olisi!

Kuinka sitten saada vanhemmat ihmiset oivaltamaan lukituksen uusimisen ja mahdollisen rikosilmoitinjärjestelmän asentamisen tärkeyden? Ihmisillä on usein ainakin meillä maaseudulla sellainen käsitys, ettei täällä ole enenkään mitään tapahtunut, joten miten olisi tarvetta parannuksiin. Tänä päivänä on kuitenkin ymmärrettävä, että ajat ovat muuttuneet. Silti harvat tilaavat esim. omakotitalojen turvakartoitusta.

Tässä vasta kävimme asentamassa eräälle herttaiselle, iäkkäälle rouvalle uudet ja nykyai-

kaiset lukitukset sekä rikos-/palovaroitinjärjestelmän, jota on helppo käyttää. Tarjouksen pyysi ja tilasi hänen poikansa. Muutaman viikon kuluttua kävimme rouvaa tervehtimässä ja kysyimme, onko hän oppinut käyttämään järjestelmää? Rouva kertoi olevansa kovasti tyytyväinen, vaikka aluksi hän olikin vastaan koko järjestelmää. Nyt hän ei antaisi järjestelmää pois, sillä joka päivä, kun on kytkenyt kuorisuojan päälle pimeinä iltoina, on huomattavasti turvallisempi olo. Tästä voimme päätellä, että aika usein aikuiset lapset voivat vaikuttaa siihen, että heidän vanhemmillaan on uudistettut lukitukset ja ehkä myös ajanmukaiset turvajärjestelmät kotonaan.

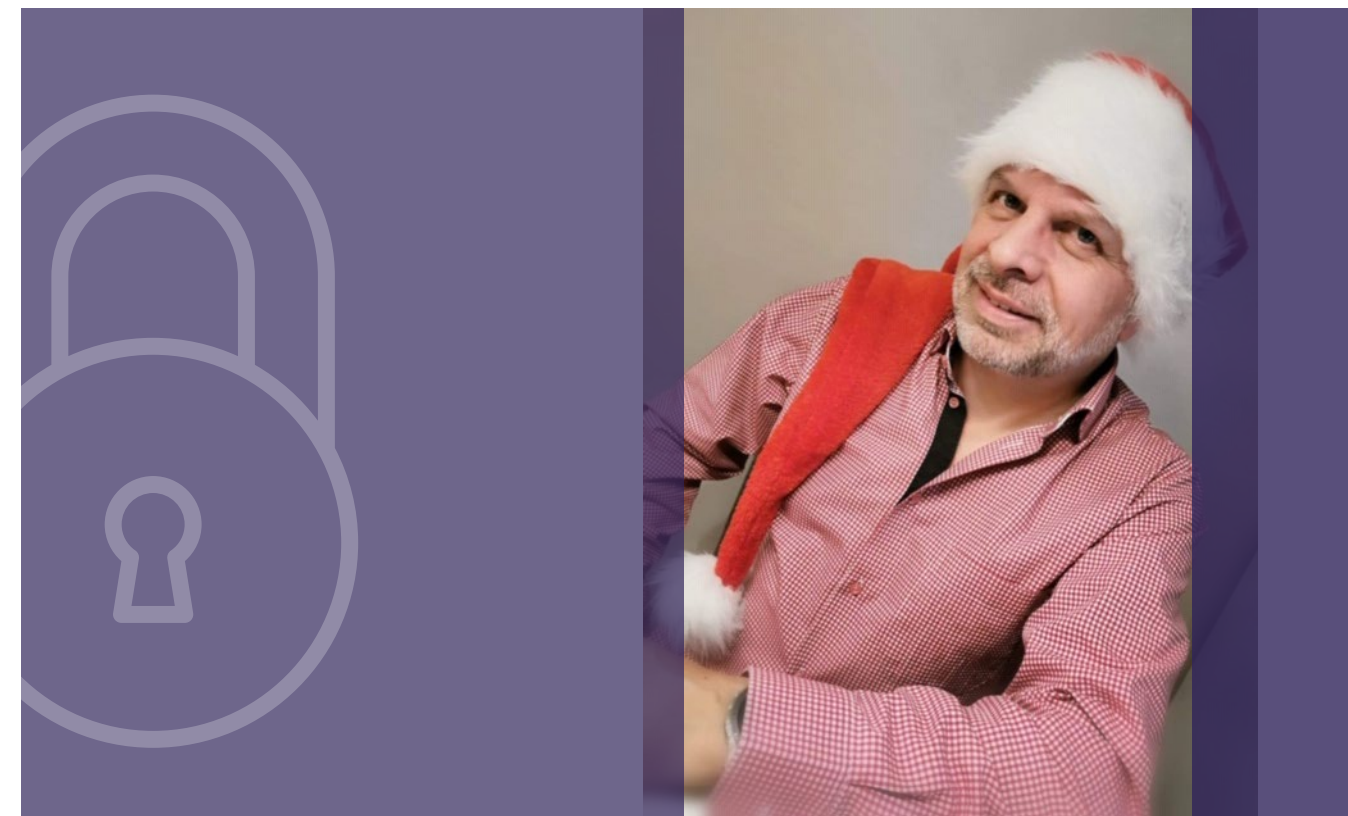
Nykyään monet rikosilmoitinjärjestelmät ovat helppoja käyttää ja niistä löytyvät myös palovaroittimet, kosteusilmaisimet, langattomat hätäkutsupainikkeet, kaksisuuntaiset puheytydet ym. järjestelmästä riippuen, eivätkä ne ole enää kalliitakaan. Niin meidän yrityksemme kuin muutkin Turvaurakoitsijat ry:n jäsen yritykset tekevät lukituksen vaihtoja sekä edellä mainittuja rikosilmoitin- ja palovaroitinjärjestelmiä omakotitaloihin, osakehuoneistoihin sekä yrityksille ja yhteisöille.

Näin joulun alla voisi olla hyvä lahjavinkki, hankkia vanhemmille turvallinen olo vuosiksi eteenpäin.

Turvalliset alan ammattilaiset löytyvät osoitteesta: www.turvaurakoitsijat.fi

Rauhaisaa joulua ja turvallista uutta vuotta toivottaa

*Hannu Kauppila,
Turvaurakoitsijat ry:n hallituksen jäsen
ja Suomen Turvatekniikan toimitusjohtaja*

ELF

14.-16.5.2020 Helsinki

Vuoden 2020 tärkein turvallisuusalan tapahtuma Helsingissä 14.-16.5.2020!

Tule tutustumaan Suomessa ennennäkemättömiin lukitus- ja turvallisuusalan yrityksiin messuille ja kuulemaan alan uutuuksista tietoiskuihin ja seminaariin!

Kävijärekisteröinti avataan tammikuussa 2020.

www.elf2020.com

RAHIKKALA
044 0400 004

**TURVA-
URAKOITSIJAT**

PS. Turvaurakoitsijaliiton suosittuja pöytäkalentereita vuodelle 2020 on vielä jonkin verran jäljellä. Tilaa omasi ona@turvaurakoitsijat.fi

TARJOUSKILPAILU – huomattavan alhainen tarjous

Markkinaoikeus otti ratkaisussaan 495/19 kantaa siihen, miten hankintayksikön olisi kuulunut reagoida poikkeuksellisen alhaiseen tarjoushintaan tarjouskilpailun voittajaa valitessaan.

Valittaja vaati hankintapäätöksen kumoamista ja perusti vaatimuksensa muun muassa siihen, että halvin tarjous ja seuraavaksi halvin tarjous ovat olleet hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia. Kysymys oli siitä, olisiko poikkeuksellisen halvan tarjouksen jättäjät tulleet sulkea pois tarjouskilpailusta, koska valittajan mielestä niiden tarjoushinnoilla toimintaa ei voisi toteuttaa kannattavasti.

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 96 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Pyyntö ja selvitys voivat koskea erityisesti valmistusmenetelmää, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia ja teknisiä ratkaisuja, hankinnan poikkeuksellisen

edullisia ehtoja, rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen omintakeisuutta, 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista, alihankintoja sekä tarjoajan saamaa valtiontukea. Pykälän 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa.

Hankintalain 96 §:n 1 momentin esitöiden (HE 108/2016 vp s. 205 ja 206) mukaan hankintayksiköllä on velvollisuus pyytää selvitystä ja tarjoajalla velvollisuus antaa selvitys hankintayksikön pyynnöstä aina kun kysymyksessä on poikkeuksellisen alhaiselta vaikuttava tarjous. Tarjotun hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioiminen on kuitenkin hankintayksiköiden harkintavallassa. Hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuutta arvioitaessa voidaan kiinnittää huomiota muun muassa hankinnan laatuun ja laajuuteen sekä toimitusaikaan, hankinnan oikeudellisiin, taloudellisiin sekä teknisiin tekijöihin, muiden tarjoajien antamiin hintoihin sekä toimialalla tyypilliseen hinnoittelurakenteeseen. Toisin kuin poissulkemisperusteissa ja soveltuvuusvaatimuksissa, joissa selvitykset vaaditaan vasta tarjouskil-

pailun voittajalta, hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten taustojen selvittäminen on tehtävä kaikilta tarjoajilta, joiden tarjoukset ovat hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia.

Markkinaoikeus toteaa ratkaisussaan, että valittaja on esittänyt, että hankintayksikön olisi tullut sulkea voittaneen tarjoajan tarjous ja toiseksi halvin tarjous tarjouskilpailusta hinnoiltaan poikkeuksellisen alhaisina.

Hankintayksikkö on esittänyt, että se ei ole pitänyt tarpeellisena selvittää muiden kuin voittaneen tarjoajan tarjouksen alihintaisuutta.

Markkinaoikeus toteaa, että hankintayksiköllä on tarjotun hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioimisessa harkintavaltaa. Tarjousten väliset suuretkaan hintaerot eivät välttämättä merkitse, että hankintamenettelyssä olisi hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia tai alhaiselta vaikuttavia tarjouksia.

Markkinaoikeus katsoo, että asiassa esitetyn selvityksen perusteella hankintayksikkö on voinut harkintavaltansa puitteissa arvioida, että tarjoaja voi suoriutua hankinnan toteuttamisesta lakisääteisiä velvoitteita noudattaen tarjouspyynnössä edellytetyllä tavalla. Näin ollen hankintayksikkö ei ole menetellyt virheellisesti.

Oleellista tapauksessa on se, että tarjoajan tulee pystyä osoittamaan, että tarjoaja voi suoriutua hankinnan toteuttamisesta lakisääteisiä velvoitteita noudattaen tarjouspyynnössä edellytetyllä tavalla. Käytännössä siis hinnan tulee lähtökohtaisesti olla vähintään sellainen, että toiminnan kulut ja verot pystytään kunniolla hoitamaan. Ratkaisussa oli osittain kyse muistakin seikoista, jotka käyvät ilmi tapausselesteesta.

Asianajaja Jukka Rahikkala
044 0400 004

Turvallisuusalan valvontayksikön yhteenveto turvasuojauspuolen elinkeinoluvan ensimmäisestä vuodesta

Tilanne 12.12.2019

Turvallisuusalan elinkeinolupia 819
Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyttyjä 910

Vastaavan hoitajan sijaiseksi
hyväksyttyjä 111

Turvasuojaajaksi hyväksyttyjä 6968

Lisäksi kuluvan vuoden 2019 aikana on 14:ltä elinkeinonharjoittajalta peruttu turvallisuusalan elinkeinolupa (joko omasta pyynnöstä tai viranomaisaloitteisesti).

- kuten tilastoista käy ilmi, niin elinkeinoluvan haltijoiden määrän kasvu on ollut (jopa lainvalmistelussa esitettyyn arvioon nähden) huima – ennen 1.1.2017 tapah- tunutta lakiuudistusta vartioimisliike- luvan omaavia yrityksiä oli 230
- em. seurauksena työmäärät ovat lupa- ja valvontaviranomaisessa moninkertaistu- neet ja mm. Poliisihallituksen turvallisuus- alan valvonnassa se on näkynyt selkeänä asioiden käsittelyaikojen pitenemisenä
- elinkeinonharjoittajiin liittyvissä hakemus- asioissa käy edelleen ilmi se, että usein

unohdetaan turvallisuusalan elinkeino- lupahakemuksen lisäksi toimittaa lupa- viranomaiselle vähintään yhtä elinkeinon- harjoittajan palveluksessa olevaa henki- löä koskeva vastaavaksi hoitajaksi hyväksymishakemus

- hakemuksiin liittyen puutteita esiintyy myös lainsäädännön vaatimien liiteasia- kirjojen toimittamisessa ja tämä johtaa suoraan siihen, että lupaviranomaisen täytyy toimittaa hakijalle täydennyspyyntö ja tämä prosessi totta kai lisää vielä enti- sestään hakemusasioiden käsittelyaikoja
- kysymyksiä herättää myös esimerkiksi hyväksymistä edellyttävien tehtävien tulkinnat eli mitä ko. määritelmän alle katsotaan kuuluvaksi – näihin kysymyksiin joudutaan toistuvasti ottamaan kantaa ja tarvittaessa lupaviranomainen käy hakijan / kysyjän kanssa kahdenvälisen keskus- telun, missä asia pyritään selkeyttämään
- ajoittain epäselvää hakijoille on myös mitä kaikkia lupia / hyväksymisiä esim.

hyväksymistä edellyttävien turva- suojaustehtävien harjoittaminen ansio- tarkoituksessa ja toimeksiantosopi- mukseen perustuen edellyttää - yrityk- seltä turvallisuusalan elinkeinoluvan sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen sekä yrityksen palveluksessa (työsuh- teessa) olevalta työntekijältä voimassa olevan hyväksymisen turvasuojaajaksi (paikallispoliisin myöntämä turva- suojaajakortti; on yrityskohtainen)

- asiaan liittyen halutaan edelleen muistuttaa asiasta kiinnostuneita toimijoita perehtymään (lainsäädännön lisäksi) tarvittaessa poliisi.fi -sivuilta löytyvään kohtuullisen kattavaan ohjeistukseen yksityisen turvallisuus- alan osalta (https://www.poliisi.fi/luvat/yksityinen_turvallisuusala) – ko. sivuilta löytyy perustietoa niin luvan vaatimasta toiminnasta, vastaavaksi hoitajaksi hyväksymis- vaatimuksista kuin myös suorat (tai lomakeavusteiset) linkit lupien ja hyväksymisten hakemiseen

- Lopuksi vielä muistutus jo turvallisuus- alan elinkeinoluvan omaaville toimijoille – lainsäädännön asettama vuosi-ilmoi- tuksen toimittamisajankohtaa lähestyy jälleen; kaikkien turvallisuusalan elin- keinoluvan haltijoiden on tehtävä Poliisihallitukselle kultakin kalenteri- vuodelta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä vuosi-ilmoitus (ilmoitusajan- kohta vuoden 2019 toiminnasta on 1.1.–31.3.2020 välinen aika). Vuosi- ilmoituksen sisältöön ja sen toimittamis- tapoihin on lisätietoa niin ikään löydettävissä em. poliisi.fi -sivuilta.

Mikäli vuosi-ilmoitusta jää toimittamatta, eikä sitä lupaviranomaisen kehotuksesta huolimatta edelleenkaan toimiteta, niin tällöin kyseistä laiminlyöntiä voidaan pitää lainsäädännön mukaan itsenäisenä turvallisuusalan elinkeinoluvan peruutta- misperusteena.

Toivotamme kaikille taianomaista joulunaikaa!

Tänä jouluna haluamme tukea lasten harrastus-
mahdollisuuksia. Siksi osoitamme joululahjoituksemme
SOS-Lapsikylän Unelmista totta -hankkeeseen.